

→ 2. Τιμές Εισροών - Τιμές Συνελεγχτών Παραγωγής

(Πρώτες ύλες) (Γη, Εργασία, Κεφάλαιο)

π.χ. για παραγωγή ψάλαυτος: λιπάσματα, βιταμίνες, φρέσκο χορτάρι
 χειμερινές υγιεινές εμβαταστάσεις, υπνηλιάζουσα
 ερζατζε

Συνδέονται αντιστρόφως με την προσφερόμενη ποσότητα

→ 3. Φυσικοί/Κοινωνικοί Παράγοντες · Καιριώδεις συνθήκες, φυσικές καταστροφές
 μεταβολές αντιλήψεων π.χ. για βιολογικά προϊόντα, για μείωση ρύπανσης κ.α.

→ 4. Τεχνολογία π.χ. αυτοματοποίηση παραγωγής → Μείωση κόστους παραγωγής → Αύξηση προσφερόμενης ποσότητας

→ 5. Κερδοφορία άλλων αγαθών στην παραγωγή - Αξιά σε κοινή προσφορά (συμπαράγωγή)
 Για ψάλαυτο παραγωγή: χρήση μέρους της γης για αροσάια καλλιέργεια
 αν η τιμή αυτής της καλλιέργειας είναι αυξημένη σε σχέση με αυτή του ψάλαυτος

→ 6. Προσδοκίες Παραγωγής π.χ. Προσδοκία για αύξηση της τιμής του αγαθού στο μέλλον → Προσφορά μικρότερης ποσότητας του αγαθού σήμερα

→ 7. Αριθμός πωλητών : Προσφερόμενη ποσότητα ανάλογη του αριθμού των πωλητών
 ↳ Κερδοφορία αγαθού
 Ενοικίαση κοσμών-εξοπλισμού

Πίνακας Προσφοράς και καμπύλη προσφοράς

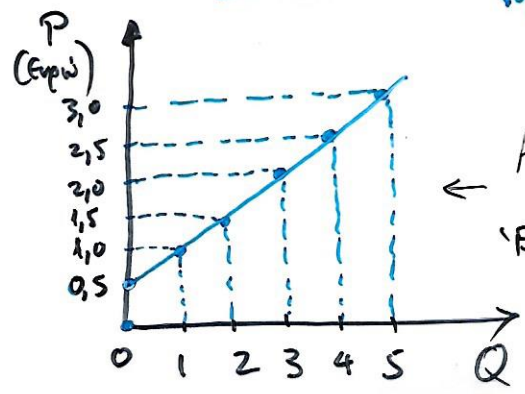
π.χ. Πάλα

P (Ευρώ)	Q (Προσφ. ποσότητα)
0,0	→ 0
0,5	→ 0
1,0	→ 1
1,5	→ 2
2,0	→ 3
2,5	→ 4
3,0	→ 5

Σχέση ανάμεσα στην τιμή του αγαθού και την προσφερόμενη ποσότητα του

Γραφική παράσταση των δεδομένων του πίνακα προσφοράς.

Έχει θετική κλίση λόγω του νόμου της προσφοράς

← Ατομική καμπύλη προσφοράς Ένας μόνο πωλητής

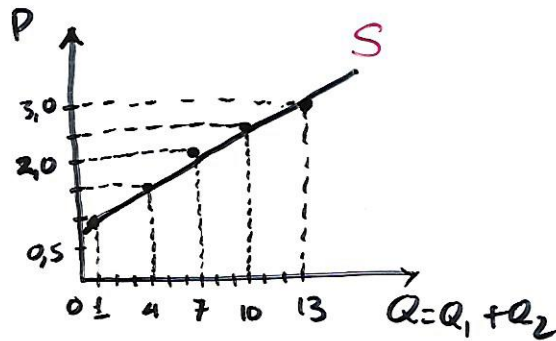
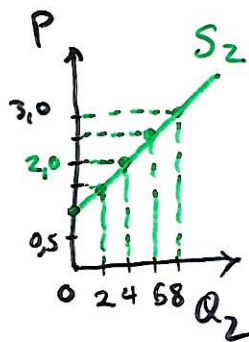
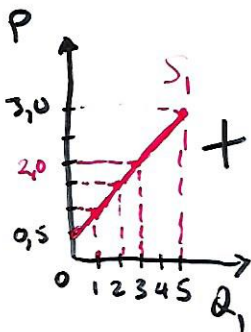
$P = \frac{1}{2}Q + 0,5$

Αγοραία προσφορά - Αγοραία καμπύλη προσφοράς - Προσφορά της αγοράς

Δείχνη σε κάθε τιμή P, πόση είναι η συνολική ποσότητα $Q = Q_1 + Q_2 + \dots$ που προσφέρεται από όλους τους πωλητές του αγοράς.

Προώλητη με φριξόντια άθροιση των ατομικών καμπυλών προσφοράς

P (Ευρώ)	Q ₁ (Νίσις)	Q ₂ (Μηχαίτη)	Συνολική προσφερόμενη Q = Q ₁ + Q ₂ ποσότητα
0	0	0	0
0,5	0	0	0
1,0	1	0	1
1,5	2	2	4
2,0	3	4	7
2,5	4	6	10
3,0	5	8	13

$$P = \frac{1}{2}Q_1 + \frac{1}{2}$$

$$\downarrow$$

$$Q_1 = 2P - 1$$

$$P = \frac{1}{4}Q_2 + 1$$

$$\downarrow$$

$$Q_2 = 4P - 4$$

$$P = \frac{1}{6}Q + \frac{5}{6}$$

$$\curvearrowright Q_1 + Q_2 = 2P - 1 + 4P - 4 = 6P - 5$$

$$Q = 6P - 5$$

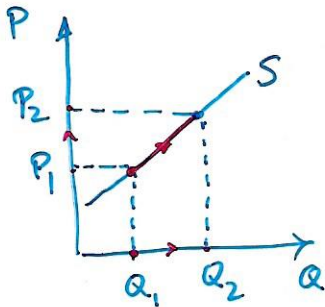
Η καμπύλη προσφοράς δεν είναι απαραίτητα γραμμική

Μετατοπίσεις έναντι μετακινήσεων ελάνω στην καμπύλη προσφοράς (S)

Εξετάσαμε πριν 7 προσδιοριστικούς παράγοντες της προσφοράς

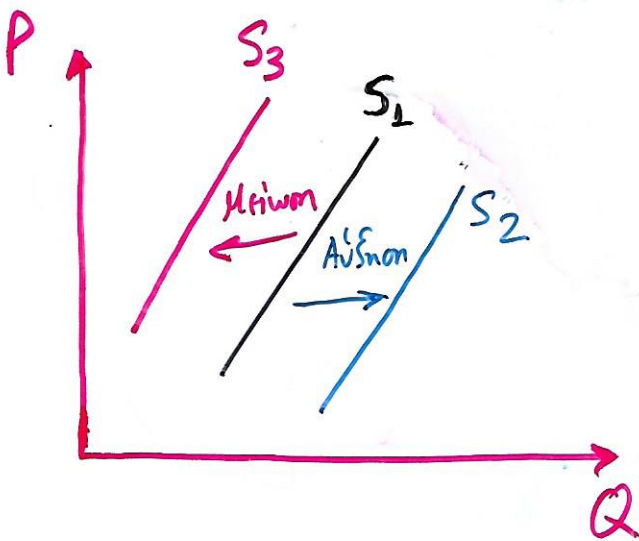
- 1. Τιμή
- 2. Τιμές εισροών-Συντελεστών παραγωγής
- 3. Φυσικοί/Κοινωνικοί παράγοντες
- 4. Τεχνολογία
- 5. Κερδοφορία άλλων αγαθών
- 6. Προσδοκίες παραγωγών
- 7. Αριθμός παραγωγών

Όταν μεταβάλλεται η τιμή (P), τότε έχουμε κίνηση ελάνω στην καμπύλη προσφοράς.

Μεταβολή της "προσφερόμενης ποσότητας"

Όταν μεταβληθεί ένας από τους υπόλοιπους 6 προσδιοριστικούς παράγοντες της προσφοράς → ΜΕΤΑΤΟΠΙΣΗ της καμπύλης προσφοράς

(π.χ. Προσφορά αυτοκινήτων)

Αρχικά βρισκόμαστε στην S_1
ότι
Έστω αυξάνεται η τιμή μιάς πρώτης ύλης (π.χ. πετρέλαιο) που χρησιμοποιείται ή μέταλλα για την παραγωγή αυτοκινήτων

↓
Μείωση της προσφοράς
Μετατόπιση της S_1 αριστερά
 S_3 : Νέα καμπύλη μειωμένης προσφοράς.

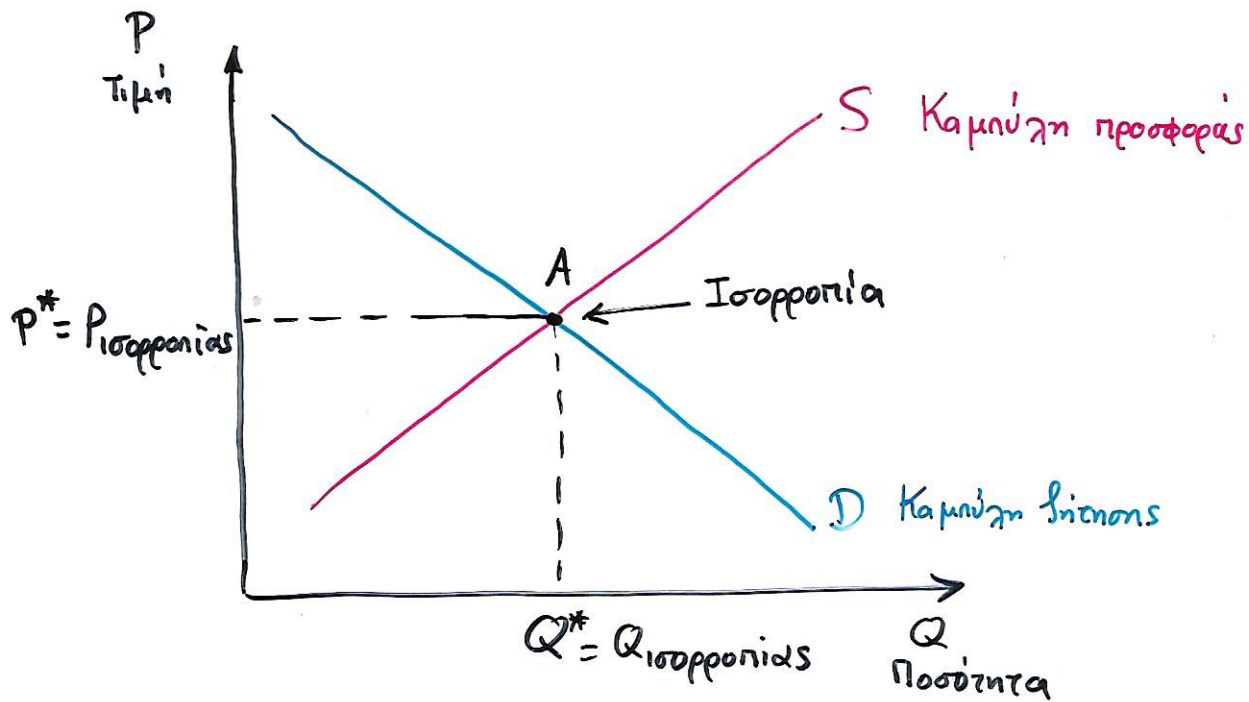
Παράδειγμα αύξησης προσφοράς $S_1 \rightarrow S_2$

Αλλαγή στην τεχνολογία παραγωγής

Μεταβολή της "προσφοράς"

Όταν μετατοπίζεται όλη η S'

Προσφορά και ζήτηση μαζί

Σημείο Α: Οι δυνάμεις της προσφοράς και της ζήτησης εξισορροπών μεταξύ τους.

↓

Ποσότητα που οι πωλητές είναι πρόθυμοι και ικανοί να πωτήσουν

↓

Ποσότητα που οι αγοραστές είναι πρόθυμοι και ικανοί να αγοράσουν

Τιμή ισορροπίας ή τιμή ευαδάριας της αγοράς

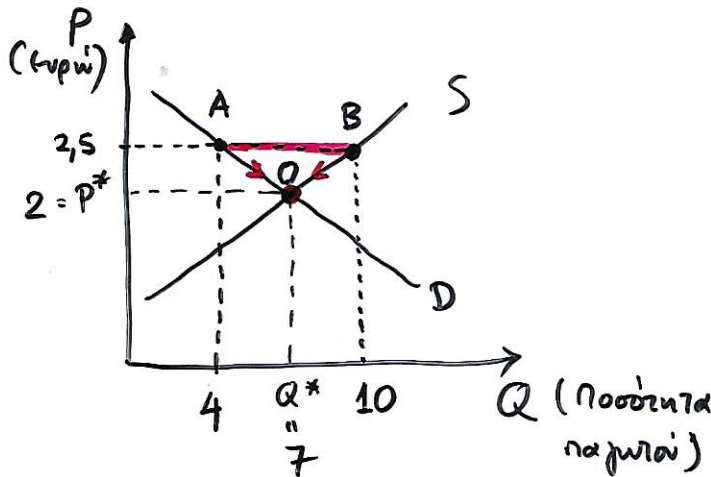
Adam Smith
Τέλη ανταγωνιστική αγορά } → Οι πράξεις των αγοραστών και των πωλητών κινούν αυθόρμητα την αγορά στην ισορροπία προσφοράς και ζήτησης και στην τιμή ευαδάριας, P*
"Αόρατο χέρι"

Ανισοροπίες στην αγορά

1. Υπερβάλλουσα προσφορά

Παράδειγμα αγαθού: Παγωτό

Συμβαίνει όταν $P(\text{τιμή}) > P_{\text{ισοροπίας}} (= P^*)$

Παρατηρούμε ότι αν

$$P = 2,5 \text{ €} > P^* = 2,0 \text{ €}$$

τότε η ζητούμενη ποσότητα είναι $Q_A = 4$ παγωτά και

η προσφερόμενη είναι $Q_B = 10$ παγωτά

Οπότε $Q_{\text{προσφερόμενη}} = Q_B > Q_{\text{ζητούμενη}} = Q_A \Rightarrow Q_B - Q_A = \text{Υπερβάλλουσα προσφορά}$

Οι πωλητές δεν πουλάνε όλο το παγωτό που είναι πρόθυμοι και ικανοί.

Τι κάνουν ώστε να μην μείνουν στα ψυγεία απώλητο;

Μειώνουν την τιμή του αγαθού \Rightarrow Περισσότερος κόσμος θα ζητήσει παγωτό γιατί θα μπορεί πιο εύκολα να το αγοράσει.

Η μείωση της τιμής θα μειώνεται μέχρι να φτάσει στην τιμή ισοροπίας $P^* = 2 \text{ €}$.

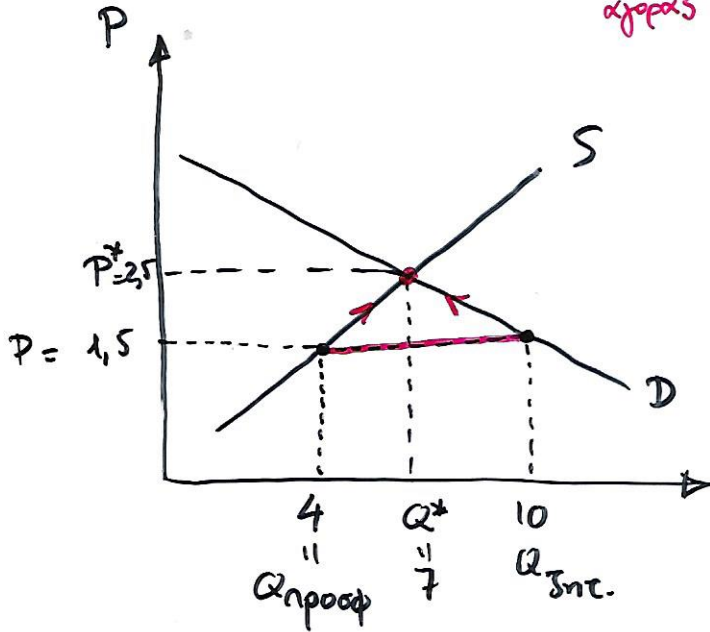
Σε κατάσταση ισοροπίας $Q_{\text{προσφερόμενη}} = Q_{\text{ζητούμενη}}$

Η προσφερόμενη ποσότητα παγωτών εξαρτάται αμειψίως τις ανάγκες των καταναλωτών.

2. Υπερβάλλουσα ζήτηση

Συμβαίνει όταν $Q_{\text{ζητούμενη}} > Q_{\text{προσφερόμενη}}$

Τότε $P(\text{αμή αγοράς}) < P_{\text{ισορροπίας}} = P^*$

Το αγαθό (παγωτό) είναι πολύ φθινό οπότε οι καταναλωτές είναι περισσότερο ικανοί να το αγοράσουν ($Q_{\text{ζητ.}} = 10$), ενώ αντίθετα τους παραγωγούς δεν τους συμφέρει να παράγουν πολύ ($Q_{\text{προσφ.}} = 4$) γιατί δεν έχουν πολύ κέρδος λόγω της χαμηλής τιμής.

Τι κάνουν οι πωλητές ώστε να ανταποκριθούν στις ανάγκες των καταναλωτών που περιμένουν για ένα παγωτό;

Αυξάνουν την τιμή P μέχρι να φτάσει στην $P_{\text{ισορ.}} = 2,5$ Ευρώ.

Η μεγαλύτερη τιμή "κόβει την όρεξη" για παγωτό στους πιο φτωχούς καταναλωτές δηλαδή μειώνει την ζητούμενη ποσότητα παγωτού.

Η τιμή κάθε αγαθού προσαρμόζεται αυτόματα μέχρις ότου αποκατασταθεί η ισορροπία μεταξύ της προσφοράς και της ζήτησης αυτού του αγαθού.

Ανάλυση των μεταβολών της ισορροπίας της αγοράς από διάφορα γεγονότα

Συγκριτική στατική: Σύγκριση μιας παλαιάς με μια νέα κατάσταση ισορροπίας.

Βήματα ανάλυσης

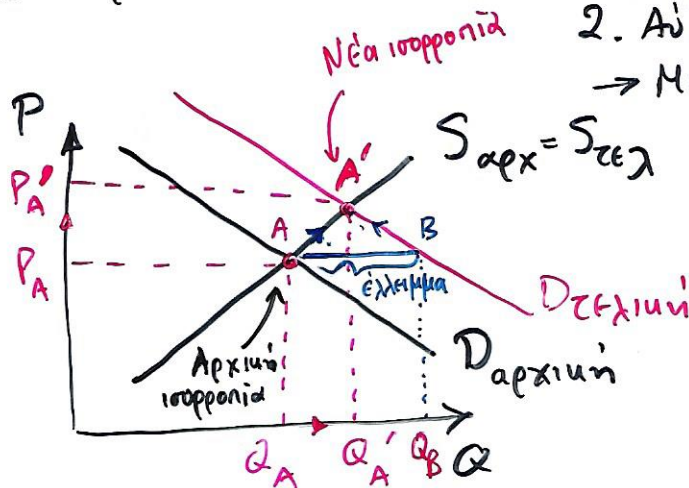
1. Κρίνουμε κατά πόσο το γεγονός μετατοπίζει την καμπύλη ζήτησης, την καμπύλη προσφοράς ή ίσως και τις δύο
2. Κρίνουμε την κατεύθυνση προς την οποία μετατοπίζεται η καμπύλη
3. Χρησιμοποιούμε το διάγραμμα προσφοράς και ζήτησης για να εξετάσουμε πως η μετατόπιση μεταβάλλει την ισορροπία.

Παράδειγμα 1. Μεταβολή ζήτησης παγωτού

Γεγονός: Ο καιρός βεσταίνει απότομα.

1. Μετατόπιση της καμπύλης ζήτησης, D
2. Αύξηση ζήτησης παγωτού →
→ Μετατόπιση της D προς τα δεξιά

3.

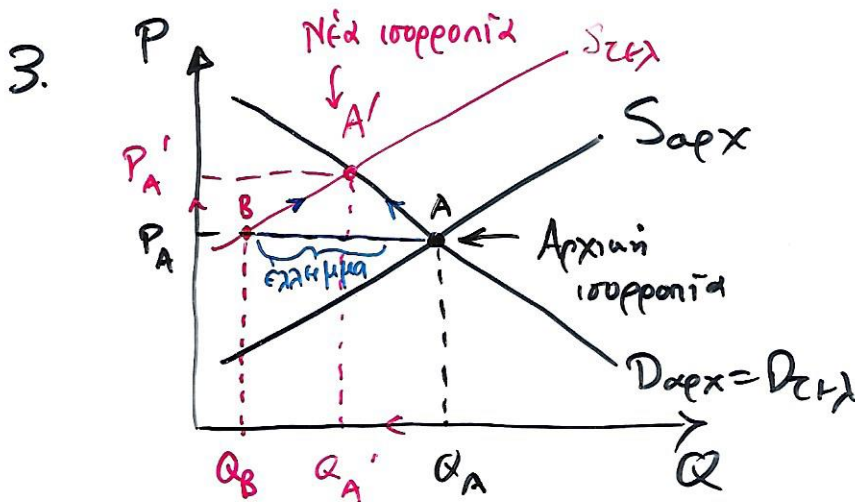
Διαπιστώνουμε
 $P_{A'} > P_A$ (Ανοδος τιμής ισορροπίας)
 $Q_{A'} > Q_A$ (Ανοδος ποσότητας ισορροπίας)

Η αύξηση της ζήτησης (Μετατόνιση της ^{καμύλης} D) οδήγησε σε αύξηση της ζητούμενης ποσότητας. Ομοίως αυξήθηκε και η προσφερόμενη ποσότητα. (από Q_A σε Q_A'). Εντάτως η προσφορά (καμύλη S) έμεινε σταθερή. (Η καμύλη S δεν μετατοπίστηκε. Πραγματοποιήθηκε μια κίνηση ελάγω στην S)

Παράδειγμα 2. Μεταβολή προσφοράς παρυσίου

Γεγονός: Η τιμή του παρυσίου που αποτελεί πρώτη ύλη για την παραγωγή παρυσίου αυξάνει.

1. Μετατόνιση καμύλης S
2. Μείωση της προσφοράς → Μετατόνιση S προς τα αριστερά

Διαπιστώνουμε $P_{A'} > P_A$: Αύξηση τιμής ισορροπίας
 $Q_{A'} < Q_A$: Μείωση ποσότητας ισορροπίας

Η μείωση της προσφοράς (μετατόνιση της S) οδήγησε σε μείωση της προσφερόμενης ποσότητας (από Q_A σε $Q_{A'}$). Ομοίως μειώθηκε και η ζητούμενη ποσότητα (από Q_A σε $Q_{A'}$). Εντάτως η ζήτηση (καμύλη D) έμεινε σταθερή (Η καμύλη D δεν μετατοπίστηκε).

Παράδειγμα 3: Ταυτόχρονη μεταβολή προσφοράς και ζήτησης αγαθού

π.χ. Καύσιμα + Αύξηση τιμής γάλακτος (πρώτη ύλη) (τιροπιά)

↓
Αύξηση τιμών

↓
Μείωση προσφοράς

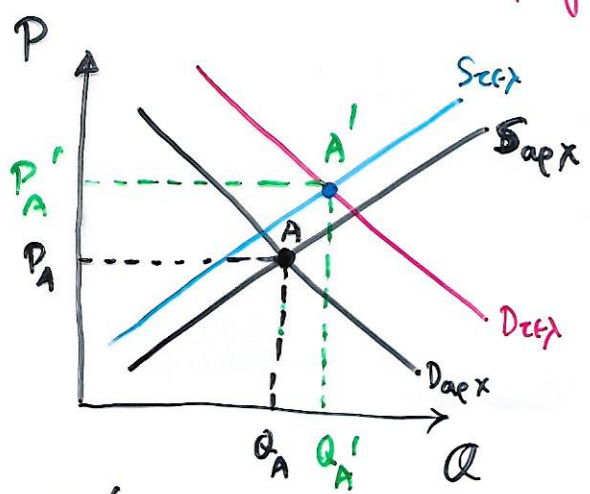
↓
Μετατόνιση D δεξιά
(Αύξηση P_D , αύξηση $Q_{ισ}$)

↓
Μετατόνιση S αριστερά.
(Αύξηση $P_{ισ}$, Μείωση $Q_{ισ}$)

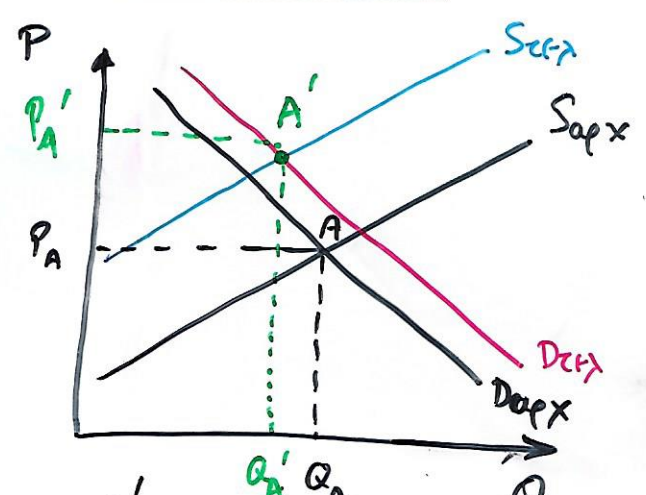
Νέα ισορροπία:

Η $P_{ισορ}$ αυξάνεται σίγουρα

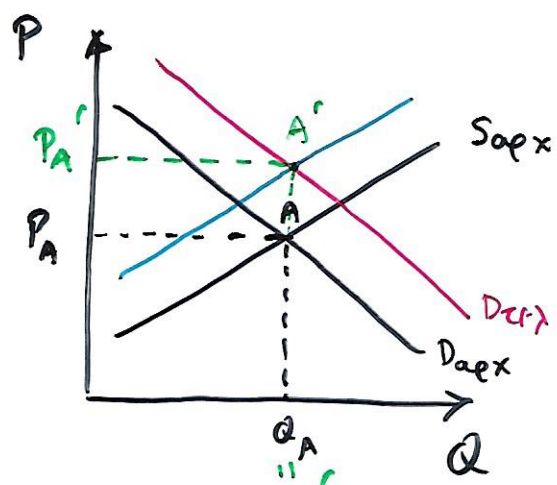
Η $Q_{ισορ}$ πιθανόν αυξάνεται ή πιθανόν μειώνεται ανάλογα με το ποιά μετατόνιση υπερβύηκε (S ή D) είναι μεγαλύτερη ή πιθανόν δεν αλλάξει

$P_{A'} > P_A$, $Q_{A'} > Q_A$
Αύξηση P, Αύξηση Q

$P_{A'} > P_A$, $Q_{A'} < Q_A$
Αύξηση P, Μείωση Q

$P_{A'} > P_A$, $Q_A = Q_{A'}$
Αύξηση P, Αμετάβλητη Q

(Η τύχη της $Q_{ισορ}$ είναι αβέβαιη)

Συμπέρασμα:

50

ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΕΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ, ΟΙ ΤΙΜΕΣ ΚΑΤΑΝΕΜΟΥΝ ΤΟΥΣ ΣΠΑΝΙΣΤΟΝΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ.

ΠΤΩΣ το κάνουν αυτό;

→ Εξισορρόπηση δυνάμεων προσφοράς και ζήτησης

→ Μόλις τελέσθω ισορροπία, καθορίζεται μια τιμή ισορροπίας για το αγαθό ή την υπηρεσία

Η τιμή που καθορίζεται έτσι δίνει το σήμα για την κατανομή των παραγωγικών πόρων.

Παράδειγμα: Αγαθό: Παραθαλάσσια οικόπεδα

Είναι αγαθό σπάνιο (πτηροποιημένο) → Δεν μπορούν να έχουν όλοι το.

Ποιοί θα το έχουν;

Όσοι είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν την τιμή του. (όποιος θέλει και μπορεί)

Ετσι αρχίζει μια διαδικασία προσαρμογής της τιμής μέχρις ότου εξισορροπηθεί η ζητούμενη με την προσφερόμενη ποσότητα $Q_D = Q_S$.

Κάποια στιγμή η $P = P_{\text{ισορροπίας}}$.

Όσοι δεν μπορούν να πληρώσουν την $P_{\text{ισορρ}}$ αναγκαστικά αποχωρούν από τη χρήση αυτού του αγαθού.

Άλλο παράδειγμα: Ποιός θα είναι γλυκός και ποιός όχι;

Καθορίζεται από την τιμή της εργασίας (ημερομίσθιο εργάστη)

σε συνδυασμό με την τιμή των τροφίμων

"Οι τιμές σπώνουν τις αγορές. Καθορίζουν πόση ποσότητα αποφασίζουν να αγοράσουν οι καταναλωτές και πόση ποσότητα θα αποφασίσουν να παράγουν οι πωλητές"